

Verohallinto
PL 325
00052 VERO

Lakivaliokunnalle

6.11.2025

Viite / Diaarinumero

Eduskunnan lakivaliokunta on varannut Verohallinnolle tilaisuuden lausua käsiteltävänä olevasta yrityssaneerauslain muuttamisesta annetusta hallituksen esityksestä (HE 153/2025).

Verohallinto kunnioittavasti lausuu esityksestä seuraavaa:

Verohallinto on ollut edustettuna oikeusministeriön asettamassa seurantaryhmässä, jolle oikeusministeriön asettama työryhmä esitteli mietinnön ja lakiehdotusten edistymistä lainvalmistelun aikana. Verohallinto on esittänyt näkemyksiään lakiehdotuksesta myös työryhmän mietintöön antamassaan lausuntopalautteessa. Lakiehdotukseen annetussa lausunnossaan Verohallinto esitti näkemyksiään julkisvelkojan osallistumisesta ehdotettuun velkakonversioon. Sama näkökulma toistuu myös tässä lakivaliokunnalle osoitetussa lausunnossa.

Hallituksen esityksessä (s. 88 - 89 ja s. 110) on todettu, että julkisoikeudellisilla velkojilla on lakiin perustuvia rajoituksia ottaa velkakonversiossa vastaan osakkeita. Esityksessä on ehdotettu, että velkakonversion vastaanottamisen mahdollisuuksia selvitetäisiin. Tällainen selvitys tuskin käynnistyisi nyt käsiteltävänä olevan konversiosaneerauksen vuoksi, koska sen soveltaminen jäänee harvinaiseksi. Lakiin perustuvien rajoitusten poistaminen edellyttäisi lainsäädäntömuutoksia, joiden valmistelu edellyttäisi viranomaisilta ja ministeriöiltä mitattavaa resurssien käyttöä saavutettavaan hyötyyn verrattuna.

Verohallinnolle syntyisi erikoinen ristiriitatilanne velkakonversion vastaanottamisesta: Verohallinnon tehtävänä on kaikkien verovelvollisten ilmoittamis- ja maksuvelvollisuuksien valvonta. Tähän tehtävään ei sovi valvottavan yrityksen osakkeiden omistaminen, osakkeiden hallinnointi tai muu oikeus yrityksen tulokseen. Erityisesti näistä syistä osakeyhtiön osakkeiden omistaminen on Verohallinnon lakisääteisen toiminnan kannalta vieras ajatus. Velkakonversion mahdollistaminen edellyttäisi - sijaissuorituksen vastaanottamisesta laintasoisesti säättämisen lisäksi - sitä, että osakkeen omistus tai vastaava oikeus tulisi valtionkonsernissa jollekin muulle taholle kuin Verohallinnolle. Hallituksen esityksessä kuvatut esimerkit muilta lainkäyttöalueilta ja havainnot ulkomaisesta lainsäädännöstä eivät viittaa siihen, että muuallakaan veroviranomaisen osallistuminen velkakonversioon olisi tavanomaista.

Saneerausohjelma voidaan vahvistaa konversiosaneerausta koskevassa menettelyssä julkisvelkojan vastustuksesta huolimatta / ilman julkisvelkojan suostumusta. Hallituksen esityksen mukaan velkojaa ei kuitenkaan voida pakottaa osallistumaan velkakonversioon. Velkojalle jää silloin oikeus maksuohjelman mukaiseen suoritukseen. Velkojilla voi olla erilaisia perusteltuja liiketaloudellisia syitä ottaa saneerattavan yhtiön osakkeita vastaan; jo lähtökohtaisesti voidaan arvioida, että julkisoikeudellisella velkojalla olisi tällaisia perusteita vain hyvin poikkeuksellisissa tapauksissa, vaikka velkakonversioon osallistumisen esteitä onnistuttaisiin madaltamaan.

Julkisoikeudellisten velkojien intressissä on joka tapauksessa siitä huolehtiminen, että konversiosaneerauksia ei toteuteta siten, että julkisoikeudellisia velkoja samalla leikataan kohutuuttomasti.

Johtava veroasiantuntija

Seija Kareinen